

ASPAZIA OTEL PETRESCU

**ADUSU-MI-AM AMINTE,
Editia a 2-a**

**Editura Arsenie Boca
București
2016**

CUPRINS

1. Rugă pentru îngerul de pe stea.....	6
2. Meditație la 80 de ani.....	7
3. Semne prevestitoare. Compasiunea Sfintei Tereza de Lisieux.....	13
4. Coșmarul cifrei patru.....	25
5. Circul eliberării.....	29
6. Călătoria cu duba.....	35
7. Puiul de leandru.....	41
8. Reîntoarcerea la Mislea. Cunoștința cu Ileana.....	51
9. Singură.....	57
10. Coana Mărguța.....	61
11. Casa noastră din Basarabia. Con vorbiri cu coana Mărguța.....	63
12. Pușa.....	69
13. Cântareața din izolator.....	73
14. Recurs la Îngerul Păzitor.....	79
15. Semnul.....	85
16. Sinele.....	93
17. Alt semn.....	97
18. Liceul meu și ispășirea mea.....	99
19. Ghioceii iubirii.....	119
20. Dulce copilărie. Luceafărul.....	127
21. Părintele fără nume. Rugăciunea.....	135
22. Numele meu Aspasia sau Aspazia.....	143
23. Satul meu natal, legendă și mit.....	151
24. Merii înfloriți.....	161
25. Un hram cu meri înfloriți.....	167
26. Cântece de temniță și muntele.....	185
27. Sugag, Valea Frumoasei.....	193
28. Bădia Moisoi, fratele meu și satul său natal.....	205
29. Despre un sat de cremene.....	221
30. Îngeri cerești, îngeri pământeni, certitudini sfinte.....	227
31. Dilemă soluționată prin semn.....	235
32. Cocoloș și Luminătorul.....	241
33. Douăsprezece cuvinte rostite la Hramul Paraclisului „Nașterea Maicii Domnului”	245
34. În loc de postfață.....	297

MEDITAȚII LA 80 DE ANI

Azi, 9 decembrie 2003, am intrat în deceniul opt al vieții mele. E miezul zilei, aşa cum era și atunci când m-am născut. Mama mi-a spus că era o zi de duminică. Natura era înveșmântată în albul zăpezii și în tăcerea profundă caracteristică zilelor de iarnă, doar clopotele bisericii sunau clar în văzduhul încremenit, însoțind primul meu tipărt cu care salutam lumina zilei.

Mama s-a bucurat mult că prima zi din viața mea începea la lumina zilei și cu dangăt de clopot, atât de sonor sub bolta cerului senin, socotind că era un bun augur pentru ființa plăpândă ce tocmai își începea existența în lume. Biata mea mamă, nici o presimțire rea nu-i umbrea privirea, era fericită, aşa cum sunt fericite mamele când aduc pe lume primul lor copil. Cât i-a fost dat să plângă, pe urmele destinului meu, buna și frumoasa mea mamă!

Așa cum stau singură, în liniștea desăvârșită a locuinței mele, de ziua mea aniversară, primul gând ce-mi trece prin minte este să-mi rememorez, în mare, anii trăiți până acum. Din capul locului, dacă iau în considerare toate prin câte am trecut, faptul că am atins 80 de ani ține de miracol. Providența Divină, căreia nu sunt vrednică să-I mulțumesc îndeajuns, mi-a dat acea putere despre care ne vorbește Psalmul 89/10,11:

„Zilele anilor noștri în decursul lor sunt 70 de ani, iar de vor fi în putere, 80 de ani, iar ce e mai mult decât aceștia, trudă și durere.”

80 de ani! Îi percep ca pe un prag important, pe care simt nevoia să mă opresc o clipă. Simt nevoia să-mi cercetez parcursul vieții. Să văd pe unde am trecut, ce am agonisit și ce am pierdut, ca să intru apoi cu „Doamne ajută” în episodul ce urmează și care din capul locului se numește „trudă și durere”.

Trag oblonul dinspre lume și mă ghemuiesc confortabil în sinea mea, să cum îmi permite „jurul” meu: o locuință smerită dar căldă cu un fotoliu lângă o fereastră împodobită cu glastre multicolore... icoane... candele... o singurătate cuminte și liniștită. Puhoiul amintirilor mă împresoară. Le urmăresc ca într-o carte veche, citită și iar citită și uitată de lungă vreme. Trec pe lângă acele clipe ce au însemnat bucurie, frumusețe și uneori chiar fericire, cu nostalgia și cu regrete, mai ales pentru „câte n-au fost, dar puteau să fie”. (George Topârceanu).

Mă opresc mai îndelung la acele clipe ce au însemnat suferință și nefericire și nu mă pot opri să o fac cu tristețe și cu prohodire. Aș vrea ca acestora să le deslușesc noima. Aș vrea să știu pentru ce rațiuni am suportat fracturi atât de grave, ce mi-au schimbat, în câteva rânduri, radical, cursul vieții. Mulți spun că omul își făurește propria soartă, propria fericire sau nefericire. Nu-mi dau seama dacă dictonul acesta se poate verifica în viața mea. În ce mă privește neprevăzutul și-a spus mereu cuvântul și, în perspectiva timpului, atât fericirea cât și nefericirea, îmi apar înfașurate în taină, oricâte explicații și oricâte determinări le-aș afla. Și dacă sunt taine, îmi este foarte greu să spun ce a fost mai important: fericirea sau nefericirea? Dar oare este corect să cauți grade de comparație, când însuși cuvântul taină este, după părerea mea, un superlativ?

Dacă cineva m-ar fi întrebat până mai ieri, care a fost cel mai nefericit moment din viața mea, aș fi răspuns fără șovăire, că acel episod din viața mea de întemnițată, când, după ce am executat 10 ani de temniță grea în regim communist, mi s-au mai acordat, cu generozitate proletară, încă 4 ani.

Clipa aceea, când după un ticălos și sinistru simulacru de eliberare, am fost expediată din nou în bezna temnițelor, fără nici un cât de vag gest de legalitate. Clipa aceea cu ce oare s-ar putea compara? Pentru o agravantă „incapacitate de reeducare” sau pentru cine știe ce aberant secret de partid, după ce am executat o sentință de 10 ani temniță grea în cel mai deplin înțeles al cuvântului, tot pentru același delict, m-am pomenit fără drept de apel cu încă o groază de ani ce

se vor dovedi mai cumpliți decât cei dintâi. Cei patru ani s-au dovedit mai barbari ca regulament interior și mai greu de suportat prin însăși consecința lor. Cei 10 ani, primiti printr-o sentință, oricât ar fi fost de nedreaptă și de exagerată, îmi dădeau dreptul la speranță. Am parcurs un infern de neimaginat pentru un om normal an de an, zi de zi, ceas de ceas, cu speranța că voi reuși să rezist. Această speranță, motivată de faptul că sfârșitul suferinței va veni la termenul cunoscut îmi alimenta puterea de rezistență. Fiecare secundă ce trecea micșora distanța, speranța se alimenta din zborul fiecărei clipe în trecut, oricât de greu era calvarul.

Cu noua sentință această speranță s-a spulberat. Așa-zisul „administrativ”, cel mai cras abuz ce se putea aplica, însemna posibilitatea de a fi repetat la infinit. Această abjectă încălcare a oricărei umbre de legalitate, confințea dreptul oricărui satrap cu sarcină de partid, să-mi tot aplice luni de „administrativ” până la obștescul sfârșit.

Sunt dureri care nu-și sting arsura oricât te-ai strădui să uiți. Retrăiesc atât de viu deznădejdea ce m-a cuprins atunci, încât mă întreb cum de nu mi-am pierdut mințile. Uneori, acest soi de dureri cad „în mările somnului”, cum ar spune Lucian Blaga, dar izbucnesc, din când în când, în lumină, cu toată virulența coșmarului ce le-a generat. Pentru a le retrăi răvășirea este nevoie de curaj.

Mi-am luat curajul să retrăiesc nefasta năpastă ce s-a prăvălit peste mine, pentru că am o datorie sfântă față de Îngerul meu Păzitor. Am reprobus așa-zisa mea eliberare în cartea mea „Strigat-am către Tine, Doamne...”. Am redat acolo un inventar de întâmplări și sentimente cu scopul de a-i face pe urmașii mei să înțeleagă ce au însemnat 14 ani de temniță comunista. Vreau să reiau acest episod deși, în mare parte, mă voi repeta. De data aceasta vreau ca urmașii mei să înțeleagă cât valorează ajutorul Îngerului Păzitor. Vreau să reanalizez acest episod mai ales pentru mine, mai ales pentru că vreau să înțeleg de ce, de pe pragul celor 80 de ani, întâmplarea de atunci nu mi se mai pare cea mai nefericită întâmplare din viața mea.

Parcurgând detaliile aceluia episod, simt același gol pustiitor sub stern, aceeași durere surdă, aceeași dezolare fără limite și totuși, un glas difuz, prietenos ce vine din adâncul sinelui, pare a-mi spune:

- Hai, recunoaște, că a fost bună experiența prin care ai trecut, clipa aceea ar trebui să însemne pentru tine o clipă de luminoasă bucurie, și s-a acordat atunci noblețea suferinței îndurate pe nedrept și tocmai de aceea a fost, de fapt, o clipă „dăruită”! Ai fost chemată în sirul nesfârșit al cruciaților secolului XX. Încearcă să înțelegi rostul acestui fapt și bucură-te.

- Da, vreau să înțeleg că bine a fost să sufărâtât de intens. Intenționez să-mi reproduc, cât se poate de fidel, clișeul acelei clipe, acelei funeste întâmplări.

Liniștea pe care o simt acum nu cred că ține de faptul că scurgerea timpului estompează asperitatele. Nici nu cred că aşa-zisa înțelepciune a bătrâneții schimbă unghiul de vedere, în ce privește relația dintre cauză și efect, dintre aparență și esențialitate. Îmi este mai clar acum că existența noastră se consumă în întâmplări, care nu sunt deloc întâmplătoare și care sunt mult mai complexe și mai profunde, decât par să fie în aparență. Dincolo de ceea ce ni se pare evident, se ascund înțelesuri profunde, care scapă rațiunii de moment, obișnuită să catalogheze fenomenele după criterii la îndemână, superficiale.

Cred că suferința ne ajută să descoperim aceste sensuri adânci, la care nicicum nu putem ajunge printr-o trăire banală. Dacă mă gândesc bine, pot să afirm, în lumina celor trăite, că suferința poate fi o miraculoasă carte de învățatură. Ne orientează cursul vieții spre valori ce nu pot fi observate în viața plată de fiecare zi. Sunt „coincidențe” descoperite prin suferință, care se vădesc a nu fi simple coincidențe, ci fapte uluitoare a căror logică este total diferită de canoanele în care ne este încorsetată gândirea.

Există o lacrimă în care se reflectă un univers fascinant mai presus și mai altfel decât lumea din jur. Există un suspin în care tristețea reproduce șoapta stelelor. Există vârtejuri de suferință care ne ridică în trombă din gunoaiele slăbiciunilor.

Ni se taie respirația cînd realizăm că acel zbor forțat și nespus de dureros ne înalță, de fapt, în limpezimi celeste. Există întâmplări care, deși dor cumplit, sunt de fapt căi de zidire spirituală. Ești mai mult, ești mai bun decât ai fost înainte. Sunt dureri trăite atât de intens, încât hotarul dintre fericire și nefericire se pierde. Constați cu stufoare că în cea mai crudă restrîște lucrează o Îndurare atât de sublimă și atât de concretă, încât poate vindeca orice arsură. În afara durerii nu ai fi putut să o cunoști. Sub fulguitoarea milostivire a unei astfel de Îndurări „închisoarea se face cer și crucea binecuvântare” (Sundhar Sing).

În încercarea cea mai grea se vădește limpede intervenția acestei Divine Îndurări, semnele de compasiune curg, la fel și avertizările, numai ochii noștri orbîți nu le pot observa. În Grădina Ghetsimani a sufletului nostru Îngerul Îndurării este mereu prezent, ca să ne întoarcă fața spre cer. și atunci când înțelegem și acceptăm suferința, cerul se deschide și paharul cu amăraciune se preface în potir cu nectar binecuvântat.

În împrejurarea de care vorbesc, cel rău reușise să facă spărturi în zidul meu de apărare, ca să mă prăbușească în tenebrele disperării. Trufia lui urma să-mi arate cu luciferică luciditate cât de totală urma să fie prăbușirea mea în deznađejde. Lovitura urma să fie atât de năucitoare, încât nici glas să strig îndurare, să nu am.

Numai că Cineva Atoateștiitor și nespus de Îndurător, mi-a urmărit pas cu pas prăbușirile și pe măsură ce mă învăluiau tenebrele, îmi trimitea colacii Săi de salvare. Nu mi-a anulat suferința, dar i-a dat sens și strălucire și m-a călăuzit să ies din mlaștina disperării pe căi nebănuite. Acum când scriu am o smerită înțelegere pentru felul miraculos în care Bunul Dumnezeu întoarce un mare rău într-un mare bine. Sentimentul cu care primești o astfel de iluminare nu se poate exprima în cuvinte. Cum poți să mulțumești pentru un dar ca acesta: să fii împărtășit cu un strop de suferință și prin aceasta să înțelegi marea agonie a Mântuitorului nostru, care a luat pe crucea Sa toate păcatele lumii și le-a răscumpărat prin sfânta Sa suferință. Nu unele ci toate păcatele, chiar și acele cu care ofensăm neîntrerupt iubirea infinită a Tatălui

Ceresc în trecut, în prezent și, mai mult ca sigur, și în viitor.

Doamne Dumnezeule, ce poate fi mai onorant decât să faci parte și tu, cu mica ta nedreptate, față de marea Lui nedreptate și cât adevăr este în poezia lui Vasile Voiculescu, care consideră că durerea este cel mai important Înger din Cetele Îngerești.

„Oprită să urce în ceruri vreodată
 Durerea n-are aripi să-și facă vânt,
 Ci calcă peste lespezi, încovoiată,
 Înger pururi încătușat de pământ.

Adâncu-i glas n-ajunge la stele...
 Brațele-i vântură cenușă și lut
 Presărându-le peste răni grele,
 Dar Domnul a ales-o de la început.

În ochii ei lucește încă neîntelesă,
 Lumina semnului Lui izbăvitor,
 Și-a pus-o mai presus, crăiasă,
 Și pildă, îngerilor tuturor.

Ea nu știe... iar când somnul o doboară,
 În miezul nopții și al tăcerii
 Marii îngeri pe pământ coboară
 Și se pleacă de sărută picioarele durerii.”

Îmi ofer ca dar pentru sărbătorirea celor 80 de ani ai mei, povestea acelei clipe din viața mea. Voi parcurge în amănunt acele amărâte zile, deși am mai scris despre ele. Mă gândesc că poate cândva, cumva, vor fi de folos unui suflet aflat în amărăciune. Poate nu va fi lipsit de interes să fie mărturisite căile prin care se poate rezista la un regim unicellular, într-o izolare completă, într-un regim exterminativ, după 10 ani de recluziune comunistă.

Din capul locului așteptata mea eliberare avea să se petreacă într-un serial de semne rele. Nu știam atunci că Pronia Cerească mă pregătea cu evidență pentru un examen greu. În marea Sa milostivire, Domnul îmi atrăgea atenția prin semne, ca să-mi amortizeze şocul.